Угода про уникнення подвійного оподаткування та її перегляд

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Угоди 1981 і 1994 років

Сінгапур та Індія уклали першу угоду про уникнення подвійного оподаткування 20 квітня 1981 року. Її замінила чинна угода, підписана 24 січня 1994 року. Вона набула чинності 27 травня 1994 року і застосовується із 1 січня 1994 року в Сінгапурі та з 1 квітня 1994 року в Індії.[1] За структурою угода наслідувала модель ОЕСР, але зберегла кілька рис моделі ООН, яким Індія як держава — імпортер капіталу надавала перевагу. Дивіденди могли оподатковуватися в державі джерела за ставкою до 10 %, якщо бенефіціарним власником була компанія з часткою щонайменше 25 % акцій, і до 15 % в інших випадках. Для відсотків за банківськими кредитами граничну ставку встановили на рівні 10 %, для інших відсотків — 15 %.[2]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Вирішальним питанням були прирости капіталу. У первісній редакції стаття 13 дозволяла Індії оподатковувати доходи від відчуження акцій індійської компанії, тож сінгапурський інвестор, який продавав індійські акції, залишався в полі дії індійського податку.[3] У цій редакції Сінгапур не давав портфельним інвесторам жодної переваги порівняно з більшістю інших юрисдикцій. Маврикій давав: його угода з Індією віддавала право оподатковувати такі прирости державі резидентства, а сам Маврикій їх не оподатковував. Тому в 1990-х роках більшість іноземного портфельного капіталу та капіталу прямих інвестицій для Індії йшла через Порт-Луї.

Протокол 2005 року: зв'язок із Маврикієм і перше обмеження пільг

Протокол, підписаний у Нью-Делі 29 червня 2005 року, змінив ситуацію. Він замінив пункти 4–6 статті 13 правилом, за яким доходи від відчуження майна, не охопленого першими трьома пунктами, зокрема акцій, оподатковуються лише в державі резидентства особи, що їх відчужує.[4] Так Сінгапур отримав той самий режим для приростів капіталу, що й Маврикій.

Дві умови зробили цю домовленість прийнятною для Індії. Перша — застереження про обмеження пільг (limitation of benefits). Воно позбавляло звільнення резидента, чиї справи було організовано з основною метою його отримати, а також компанії-оболонки та транзитні (conduit) компанії. Компанія вважалася оболонкою, якщо її річні витрати на операції в Сінгапурі протягом 24 місяців до виникнення приросту становили менше S$200 000. Компанії, акції яких котирувалися на визнаній фондовій біржі, вважалися такими, що мають реальну присутність.[5] Друга умова прив'язувала звільнення до

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Маврикію. Відповідно до статті 6 протоколу правило про прирости капіталу, положення про інформацію, обмеження пільг і механізм перегляду залишалися чинними лише доти, доки угода між Індією та Маврикієм закріплювала право оподатковувати прирости від акцій виключно за державою резидентства.[6]

Отже, протокол дав Сінгапуру паритет із Маврикієм за умови, що сінгапурські компанії демонструватимуть реальні витрати. Поріг S$200 000 був скромним для керуючого фондом із персоналом та офісами, але непосильним для компанії-«поштової скриньки». Конструкція сприяла саме тим інвестиційним платформам, які Сінгапур хотів залучити: холдинговим компаніям із директорами, працівниками й ухваленням рішень у Сінгапурі. Вона також відображала прагнення Індії обмежити договірні пільги капіталом, який має з Сінгапуром реальний зв'язок, ширший за зареєстровану адресу.

Протокол 2011 року: обмін інформацією

24 червня 2011 року уряди підписали другий протокол, який замінив статтю 28 застереженням про обмін інформацією за міжнародним стандартом. Компетентні органи мали обмінюватися інформацією, яка може бути доречною для адміністрування внутрішніх податків будь-якого виду. Держава не могла відмовити в запиті лише на тій підставі, що інформація перебуває в банку, іншій фінансовій установі, у номінального власника чи фідуціара. Протокол набув чинності 1 вересня 2011 року і застосовувався до податкових періодів, що почалися 1 січня 2008 року або пізніше.[7]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Час був невипадковий. Незадовго до того Сінгапур під тиском ОЕСР і «Групи двадцяти» зобов'язався дотримуватися міжнародного стандарту, як описано в розділі II частини E. В Індії дискусія про незадекларовані статки за кордоном, так звані «чорні гроші», стала політичним питанням першої ваги. Протокол 2011 року вперше дав індійським податковим органам правовий шлях до банківської інформації в Сінгапурі. Тож кінець банківської таємниці для іноземних податкових цілей, який частина E аналізує загалом, мав і власну індійську главу.

Протокол 2016 року: оподаткування приростів капіталу в державі джерела

У травні 2016 року Індія змінила угоду з Маврикієм так, щоб прирости від акцій, придбаних з 1 квітня 2017 року, оподатковувалися в державі джерела.[8] Оскільки сінгапурське звільнення залежало від маврикійського правила, зміна в Порт-Луї автоматично поклала б йому край. Уряди вирішили домовитися заново. 30 грудня 2016 року Верховний комісар Сінгапуру Лім Туан Куан і Сушил Чандра, голова Центральної ради з прямих податків (CBDT), підписали в Нью-Делі третій протокол. Він набув чинності 27 лютого 2017 року, а його положення про прирости капіталу та обмеження пільг застосовуються з 1 квітня 2017 року.[9]

Нова стаття 13 розрізняє акції за датою придбання. Прирости від акцій, придбаних до 1 квітня 2017 року, і далі оподатковуються лише в державі резидентства. Прирости від акцій, придбаних цієї дати або пізніше, можуть оподатковуватися в державі, резидентом якої є компанія. Протягом перехідного періоду з 1 квітня 2017 до 31 березня 2019 року держава джерела могла оподатковувати такі прирости за ставкою не вище половини

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

внутрішньої.[10] Податкове управління Сінгапуру (IRAS) подало результат як збереження чинного звільнення для інвестицій, здійснених до 1 квітня 2017 року. Воно наголосило, що вимоги щодо реальної присутності, унікальні серед угод Індії, і надалі гарантуватимуть, що пільгою зможуть скористатися лише резиденти з реальною економічною діяльністю.[11]

Обмеження пільг перейшло з протоколу до самої угоди як нова стаття 24A. Вона зберегла тест основної мети, визначення компаній-оболонок і транзитних компаній, поріг витрат S$200 000 або 5 млн рупій і виняток для компаній, що котируються на біржі. Для акцій зі збереженими набутими правами тест витрат треба було виконати в кожному з двох дванадцятимісячних періодів перед виникненням приросту, як уже передбачала виноска до протоколу 2005 року. Для приростів перехідного періоду тест охоплював попередні дванадцять місяців.[12] Протокол також вилучив прив'язку до Маврикію і додав статтю 28A, за якою угода не заважає жодній державі застосовувати внутрішні правила проти ухилення від сплати податків та податкових зловживань. Новий пункт статті 9 зобов'язав кожну державу робити відповідні коригування у справах про трансфертне ціноутворення.[13]

Багатостороння конвенція і тест основної мети

Обидві держави підписали Багатосторонню конвенцію OECP про виконання заходів, пов'язаних з податковими угодами, для запобігання розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку (MLI) 7 червня 2017 року. Сінгапур ратифікував її 21 грудня 2018 року, Індія — 25 червня 2019 року. У Сінгапурі зміни запровадив Наказ про податок на доходи (Сінгапур — Індія)

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

(угода про уникнення подвійного оподаткування) 2019 року (Income Tax (Singapore–India) (Avoidance of Double Taxation Agreement) Order 2019), чинний з 1 жовтня 2019 року.[14] Найважливіше доповнення — стаття 29A про запобігання зловживанню угодою. У договірній пільзі відмовляють, якщо обґрунтовано можна дійти висновку, що її отримання було однією з основних цілей домовленості, хіба що надання пільги відповідало б предмету й меті угоди. Для податків у джерела виплати тест основної мети застосовується в Сінгапурі до платежів з 1 січня 2020 року, а для інших податків — до базових періодів, що почалися 1 квітня 2020 року або пізніше.[15]

Отже, угода Індії із Сінгапуром тепер містить три шари правил проти зловживань: обмеження пільг у статті 24A, тест основної мети у статті 29A та внутрішні загальні правила Індії проти ухилення від оподаткування (GAAR), які стаття 28A прямо зберігає. Тому сінгапурська холдингова компанія мусить показати і реальну присутність у Сінгапурі, і комерційну мету свого існування.

Реальна присутність на практиці: Fullerton і Tiger Global

Взаємодію цих шарів перевіряли індійські трибунали. Показова справа Fullerton Financial Holdings — сінгапурської компанії, що повністю належить Темасеку. Fullerton 2008 року інвестувала у Fullerton India Credit Company і продала весь пакет у 2021–2022 фінансовому році, отримавши довгостроковий приріст капіталу 6,81 млрд рупій, який заявила звільненим за статтею 13(4A). Податкове відомство стверджувало, що компанія не мала реальної присутності, бо не мала власних працівників і приміщень і покладалася на персонал афілійованої особи.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Мумбайська колегія Апеляційного трибуналу з податку на доходи (ITAT) прийняла сертифікати IRAS та аудиторів про витрати понад поріг S$200 000. Трибунал визнав, що компанія не є ні оболонкою, ні транзитною компанією, і не знайшов ознак того, що отримання договірних пільг було основною метою інвестиції.[16]

Коментатори зауважили, що трибунал змішав обмеження пільг із тестом основної мети, хоча це окремі положення. Вони також звернули увагу, що трибунал не послався на циркуляр Центральної ради з прямих податків 2025 року, за яким акції зі збереженими набутими правами не підпадають під тест основної мети. Обидва моменти показують, що право досі не усталене саме на тому рівні деталей, який важливий для практиків.

Тривалий спір щодо виходу Tiger Global із Flipkart через маврикійські компанії 2018 року ілюструє протилежний ризик. Індійські податкові органи відмовили у договірному звільненні, бо контроль і управління маврикійськими компаніями здійснювалися поза Маврикієм, а структуру створили, щоб уникнути індійського податку. Високий суд Делі 2024 року ухвалив рішення на користь інвестора, але в січні 2026 року Верховний суд Індії скасував це рішення й визнав прирости такими, що підлягають оподаткуванню в Індії. За першими коментарями, суд розглянув сертифікат податкового резидентства як доказ, що не може переважити правила проти ухилення. Він також постановив, що збереження набутих прав захищає справжні інвестиції і не дає прихистку домовленостям, створеним для ухилення від податку.[17] Хоча справа стосувалася Маврикію, керуючі сінгапурськими структурами уважно її вивчають. Питання, які вона вирішила, — де перебуває

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

фактичний контроль, яку вагу має сертифікат податкового резидентства і наскільки далеко внутрішні правила проти ухилення сягають у сферу збережених набутих прав, — однаково постають і за сінгапурською угодою. Рішення мумбайського трибуналу у справі Fullerton передувало цьому судовому рішенню, і його доведеться читати в світлі останнього.

Поширена помилка

Перше місце Сінгапуру серед джерел ПІІ в Індію часто сприймають як мірило сінгапурських статків, інвестованих в Індію. Проте статистика фіксує останню країну, з якої надходять гроші. Значна частина потоків походить від інвесторів із Північної Америки, Європи, Близького Сходу та Японії, які інвестують через сінгапурські фонди й холдингові компанії, а частина — від самих індійських резидентів. Цифра вимірює функцію Сінгапуру як платформи, і ця функція залежить від доступу до угоди, реальної присутності та довіри індійських органів.

Примітки

1. IRAS, Agreement between Singapore and India for the Avoidance of Double Taxation, синтезований текст із MLI (iras.gov.sg, дата звернення: листопад 2026 р.): дата укладення 24 січня 1994 р., набрання чинності 27 травня 1994 р., застосування з 1 січня 1994 р. (Сінгапур) і 1 квітня 1994 р. (Індія); попередню угоду підписано 20 квітня 1981 р. (додаток E). ↩
2. IRAS, синтезований текст, ст. 10(2) (10 %, якщо бенефіціарним власником є компанія, що володіє щонайменше 25 % акцій, 15 % в усіх інших випадках) і ст. 11(2) (10 % для кредитів,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

наданих банком або подібною фінансовою установою, 15 % в усіх інших випадках). ↩

3. IRAS, синтезований текст, ст. 13(5) у редакції 1994 р.: “Gains from the alienation of shares other than those mentioned in paragraph 4 in a company which is a resident of a Contracting State may be taxed in that State.” ↩

4. IRAS, синтезований текст, додаток D (протокол, підписаний у Нью-Делі 29 червня 2005 р.), ст. 1, що замінює пп. 4, 5 і 6 ст. 13: такі прирости “shall be taxable only in that State”; ст. 7: набрання чинності 1 серпня 2005 р. ↩

5. IRAS, синтезований текст, додаток D, ст. 3: відмова в пільгах, якщо справи організовано з основною метою скористатися ст. 1; визначення компанії-оболонки / транзитної компанії; компанія вважається оболонкою, якщо її загальні річні витрати на операції протягом безпосередньо попередніх 24 місяців менші за S$200 000 або Rs 50,00,000; компанія не вважається оболонкою, якщо котирується на визнаній фондовій біржі. ↩

6. IRAS, синтезований текст, додаток D, ст. 6: статті 1, 2, 3 і 5 “shall remain in force so long as” угода між Індією та Маврикієм передбачає, що прирости від відчуження акцій оподатковуються лише в державі резидентства особи, яка їх відчужує. ↩

7. IRAS, синтезований текст, додаток C (другий протокол, підписаний у Нью-Делі 24 червня 2011 р.), ст. 1: нова ст. 28, п. 1 (“foreseeably relevant” інформація щодо податків “of every kind and description”) і п. 5 (неможливість відмови “solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity”); примітка до другого протоколу: підписано 24 червня 2011 р., чинний з 1 вересня

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

2011 р., застосовується до податків за податкові періоди, що почалися 1 січня 2008 р. або пізніше. ↩

8. Protocol amending the India–Mauritius Double Taxation Avoidance Convention, підписаний у Порт-Луї 10 травня 2016 р.; оподаткування в державі джерела приростів капіталу від акцій, придбаних 1 квітня 2017 р. або пізніше, зі збереженням набутих прав для попередніх інвестицій і перехідною ставкою 50 % до 31 березня 2019 р. ↩

9. IRAS, “Singapore and India Sign New Protocol to Update Bilateral Avoidance of Double Taxation Agreement (DTA)”, медіареліз від 30 грудня 2016 р.: підписали H.E. Mr Lim Thuan Kuan, Верховний комісар Сінгапуру в Індії, і Shri Sushil Chandra, голова Центральної ради з прямих податків; IRAS, синтезований текст, примітка до третього протоколу: набрав чинності 27 лютого 2017 р., положення застосовуються з цієї дати, крім статей 2, 3 і 4, що застосовуються з 1 квітня 2017 р.; IRAS, “Tax Agreements with India and Uruguay Enter Into Force” (iras.gov.sg, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩

10. IRAS, синтезований текст, додаток B (третій протокол), ст. 2: нові пп. 4A (акції, придбані до 1 квітня 2017 р., оподатковуються лише в державі резидентства), 4B (акції, придбані 1 квітня 2017 р. або пізніше, можуть оподатковуватися в державі компанії) і 4C (прирости, що виникли між 1 квітня 2017 р. і 31 березня 2019 р., оподатковуються за ставкою не вище 50 % внутрішньої). ↩

11. IRAS, медіареліз від 30 грудня 2016 р.: “The updated DTA preserves the existing tax exemption on capital gains for shares acquired before 1 April 2017”; прирости капіталу від акцій, придбаних з 1 квітня 2017 р., оподатковуються за ставкою 50 % від внутрішньої ставки Індії протягом дворічного перехідного періоду; протокол

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

зберігає “stringent substance requirements which are unique to the Singapore-India DTA”. ↩

12. IRAS, синтезований текст, додаток B, ст. 3: нова ст. 24A, пп. 1–5; компанія вважається оболонкою, якщо річні витрати на операції менші за S$200 000 або Rs 5,000,000 “for each of the 12-month periods in the immediately preceding period of 24 months” (випадки п. 4A); компанії, що котируються на біржі, не вважаються оболонками; п. 3(b): дванадцять місяців для випадків п. 4C; додаток D, виноска 1 до ст. 3: 24 місяці “shall be calculated by referring to two blocks of 12 months”. ↩

13. IRAS, синтезований текст, додаток B: ст. 1 (нова ст. 9(2), відповідні коригування), ст. 4 (вилучення статей 1, 3, 5 і 6 протоколу 2005 р. з 1 квітня 2017 р.) і ст. 5 (нова ст. 28A про внутрішнє законодавство проти ухилення від оподаткування). ↩

14. IRAS, синтезований текст, примітка щодо MLI: підписано 7 червня 2017 р.; ратифіковано Сінгапуром 21 грудня 2018 р. та Індією 25 червня 2019 р.; Income Tax (Singapore-India) (Avoidance of Double Taxation Agreement) Order 2019 набрав чинності 1 жовтня 2019 р. ↩

15. IRAS, синтезований текст, додаток A, нова ст. 29A: пільгу не надають, “if it is reasonable to conclude, having regard to all relevant facts and circumstances, that obtaining that benefit was one of the principal purposes of any arrangement or transaction”; розділ 3: у Сінгапурі MLI діє щодо податків, утриманих у джерела з сум, виплачених 1 січня 2020 р. або пізніше, а щодо інших податків — коли дохід отримано в базовому періоді, що почався 1 квітня 2020 р. або пізніше. ↩

16. Khaitan & Co., Legal 500 / Mondaq, 19 листопада 2025 р.: Трибунал спирався на сертифікати IRAS і KPMG, визнав, що платник

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

податків не є оболонкою чи транзитною компанією, і оцінив тест основної мети (PPT) комплексно, з урахуванням комерційного обґрунтування, управління та економічної присутності; коментатори зазначають, що Трибунал не послався на CBDT Circular No. 1 of 2025, який виводить акції зі збереженими набутими правами за межі PPT.; Bijal Ajinkya, Avin Jain і Aanchal Jain (Khaitan & Co.), "Mumbai Tribunal Grants Treaty Exemption to Singapore Company on Sale of Grandfathered Shares; Dismisses Allegations of Conduit Entity and PPT Applicability", Legal 500 / Mondaq, 19 листопада 2025 р., щодо *Fullerton Financial Holdings Pte Ltd v ACIT* [TS-1458-ITAT-2025]: платник податків повністю належить Темасеку; інвестиція у FICCL 2008 р.; продаж у 2021-22 фінансовому році; довгостроковий приріст капіталу INR 681 crore заявлено звільненим за ст. 13(4A); аргументи відомства щодо відсутності працівників і приміщень. ↩

17. Nexdigm, "Supreme Court Upholds Revenue's Right To Tax Tiger Global's Flipkart Exit Gains", Legal 500 / Mondaq, 22 січня 2026 р.: Верховний суд задовольнив апеляцію податкових органів і скасував рішення Високого суду Делі; TRC має доказову цінність, але "does not override anti-avoidance provisions"; збереження набутих прав "protects genuine investments" і не дає повного імунітету домовленостям, спрямованим на ухилення; наголос на відсутності операцій, працівників і ухвалення рішень на Маврикії; *Business Today*, "Tiger Global Flipkart exit: what the Supreme Court ruling means for cross-border tax rules", 17 січня 2026 р.: Високий суд Делі 2024 р. ухвалив рішення на користь інвестора; на момент публікації повний текст рішення ще очікувався. Supreme Court of India, *Authority for Advance Rulings (Income Tax) v Tiger Global International II Holdings*. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com